

H Í R L E V É L

XI. évfolyam 2011. április

Kiadja: az Országos Burgonya Szövetség és Terméktanács

1054 Budapest, Akadémia u. 1. Tel./fax: 269-0589, és a 354-0460

www.obtt.hu; obtt@t-online.hu

Felelős szerkesztő: Kecskés Gábor elnök

Tartalom:

1. Nemzeti Vidékstratégiai Konceptió
2. Hírek az EUROPATAT-tól
3. Védelem az ültetéstől a konyháig
4. Piaci információk

1. A Nemzeti Vidékstratégiai Konceptió letölthető a honlap „Tudnivalók” menüpontjából.

2. Az Europatat hírei (6. Körlevél 2011. április 1.)

Az Europatat tevékenysége

- Europatat Kongresszus
- Europatat Technikai és szabályozási bizottsága

Élelmiszer politika

- Az élelmiszer címkézés szabályozásának áttekintése

Élelmiszer biztonság

- az EFSA beszámolója a zoonózisokról és az élelmiszerek okozta megbetegedésekről

Minőségpolitika

- UN-ECE vetőburgonya szabvány
- Védett földrajzi hely megjelölés

Fenntarthatóság

- EU Bizottság beszámolója a vízhiányról
- az Egyesült Királyság beszámolója az élelmiszerhulladék és a vízfogyasztás összefüggéseiről

Kereskedelempolitika

- az EU-Mercosur kétoldalú megállapodás

Az Europatat Kongresszusa

Az Europatat Taorminában (Szicília) tartja ezévi Kongresszusát, június 9. és 11. között. Regisztrálni és a szállást lefoglalni a www.europatat2011.eu weboldalon, a „booking” megjelölésnél lehet. A Kongresszus programját, az egyes szekciók előadóinak feltüntetésével, a közeljövőben teszik közzé. A különböző bizottságokba való meghívókat a tagoknak április hónap folyamán küldik meg.

Az Europatat Technikai és Szabályozási ügyekkel foglalkozó Bizottsága

A Bizottság első ülését május 5-én Brüsszelben tartják meg 10.30-15.00 óra között. A tájékoztatót és a napirendet a Bizottság tagjainak a következő héten küldik meg.

Az élelmiszercímkézés szabályozásának áttekintése

Az Európai Parlament folyamatosan foglalkozik ezzel a kérdéssel. Az Európát továbbra is aggodnik az egyes élelmiszerekre vonatkozó jövőbeni szabályozás miatt, miután a tárgyalás alatt lévő jelenlegi javaslatok szerint nagymértékben bonyolulttá válna a magas víztartalmú élelmiszerek címkézése. Esther de Lange, az EP tagja javasolja a magas víztartalmú élelmiszerek (pl. burgonya) esetében ezt a kiegészítést a címkézésen. Az Európát továbbra is koordinálja a különböző szövetségek lobby tevékenységét az április 12-én esedékes szavazásig, hogy a kiegészítést ellenzők minél nagyobb támogatást kapjanak a Környezetvédelmi bizottságon belül.

Az EFSA (Európai élelmiszerbiztonsági ügynökség) beszámolója a zoonózisokról és élelmiszerek okozta megbetegedésekről

Az Európai élelmiszerbiztonsági ügynökség (EFSA) és a Betegségek megelőzése és ellenőrzése európai bizottsága (ECDC) kiadta 2009 évi jelentését az EU területén előfordult zoonózisokról és az élelmiszerek okozta megbetegedésekről. A jelentés szerint az embereknél előfordult Salmonella fertőzés 17 %-kal csökkent 2009-ben, ez a tendencia várható az elkövetkező 5 évben.

2009-ben 108.614 esetben mutatták ki embereknél a Salmonella fertőzést, szemben a 2008 évi adattal, amely 131.468 esetet mutat. A Salmonella továbbra is a leggyakoribb élelmiszer okozta fertőzés, leggyakrabban a csirke-, pulyka- és a sertéshúsban fordul elő. A zöldség- és gyümölcsminták csak elenyésző arányban - 0,6 % - bizonyultak pozitívnak, már néhány tagállamban a gyógynövények és fűszerek esetében nagyobb számban fordult elő a fertőzés. Az Európai Bizottság célja, hogy tovább csökkenjen a Salmonella előfordulása a baromfiban, a tojásban, a csirkehúsban, mint az emberei fertőzés legfőbb kiváltóiban.

A beszámoló szerint 2009-ben az EU területén 5.550 esetben jegyezték fel élelmiszer okozta fertőzést, ez 48.964 embert érintett és 46 embernek okozta halálát. Ezek 31 %-a Salmonella fertőzés volt, 19 %-a vírus, és 10 % a baktérium eredetű toxin. Legtöbb esetben a tojás és a tojástermékek tehetők felelőssé, valamint a büfékben elfogyasztott ételek. 44 esetben igazolták, hogy gyümölcs és zöldség okozta a megbetegedést (4,4 %), elsősorban a fagyasztott málna, amelyet norovirus fertőzött meg.

UN-ECE (az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága) vetőburgonya szabvány

Az UN-ECE vetőburgonya szabványosítására szakosodott szekciója március 14-16 között tartott ülést Genfben, amikor is megvitatták az ezüst varasodás kérdését és azt, hogy milyen mértékben van szükség a jelenlegi vetőburgonya szabványok módosítására. Megállapodtak, hogy erre vonatkozóan nem határoznak meg külön túréshatárt, ezt a jelenséget, mint kiszáradt (összeaszott) gumót kezelik. Annak érdekében, hogy hangsúlyozni tudják a gumók zsugorodása és az ezüst varasodás (silver scurf) közötti összefüggést, a leírás az alábbiak szerint módosul: „Összeaszott gumók: olyan gumók, amelyek jelentősen kiszáradtak és zsugorodtak, beleértve az ezüst varasodás okozta kiszáradást”.

További információk az UN-ECE honlapján.

Védett földrajzi megjelölések

Védett földrajzi megjelölés használatát kérték a görög „Patata Naxou” burgonya esetében. Ezt az Official Journal C 92 március 23-i számában tették közre. Az ezzel kapcsolatos esetleges kifogásokat 6 hónapon belül lehet a bizottsággal közölni.

További információk az EU Commission honlapján.

Az EU Bizottság beszámolója a vízhiányról

Az EU Bizottság egy a vízhiánnyal foglalkozó beszámolót jelenetett meg, amelyben megállapítja, hogy az EU egyes területein a vízkészletek szűkössége kritikussá kezd válni, és egyre nagyobb aggodalomra ad okot. A jelentés Csehországot, Ciprust és Máltát emeli ki, mint olyan országot, ahol 2009-2010 folyamán folyamatos vízhiánnyal küzdöttek, míg Franciaországban, Spanyolországban, Magyarországon, Portugáliában és az Egyesült Királyságban szárazságról, illetve az átlagosnál kisebb mennyiségű csapadékról számoltak be. A tanulmány hangsúlyozza, hogy a vízhiány nem korlátozódik a sebezhető mediterrán térségre, jelen van az Unió egész területén, hiszen időszakos vízhiányt Hollandia, Románia és Svédország is jelentett.

A tagállamok eddigi intézkedései közül a Bizottság pozitívan értékeli, hogy 8 tagállam vízdíjat vezetett be, és további 5 is ezt tervezi. Ezért az EU Bizottság egy összeállítást készít a vízzel kapcsolatos árpolitikának a mezőgazdaságra gyakorolt hatásáról egy-egy folyómedence területén. A vízhasználattal kapcsolatos direktíváknak összhangban kell lenniük a Közös Agrárpolitikával, mert a mezőgazdasági termeléshez a vízhasználat fenntarthatóságát biztosítani kell. A Bizottság 2012 végéig készíti el az EU vízkészleteinek védelmével foglalkozó tervezetét, amely magában foglalja a mezőgazdasági vízhasználat hatékonysága fejlesztésének módozatait is.

Az Egyesült Királyság beszámolója az élelmiszerhulladék és a vízhasználat közötti összefüggést vizsgálja

Az EU több beszámolóban foglalkozott az élelmiszerhulladék és a széndioxid kibocsátás közötti összefüggéssel. Először vizsgálja azonban az élelmiszerhulladék és a vízhasználat közötti összefüggést. Megállapítja, hogy az angol háztartásokban az elkerülhető élelmiszerhulladék 6.200 millió köbméter víz elhasználást teszi szükségessé évente, ez az Egyesült Királyság évi összes vízszükségletének 6 %. Ha egyénekre vetítjük, fejenként 243 l vizet használnak fel az élelmiszerhulladék kezelésekor naponta, ez közel másfélszerese az angol háztartások napi átlagának.

Az elkerülhető élelmiszerhulladék kezelése jelentősen a széndioxid kibocsátás növekedéséhez is. A háztartások esetében annak 2/3-ét teszi ki, elsősorban a tej, a kávé és a gabonafélék fogyasztása kapcsán keletkezett élelmiszerhulladék.

A burgonya esetében jelentősebb a széndioxid kibocsátáshoz való hozzájárulás, mint a vízfogyasztás növelése.

Az EU és a Mercosur (Argentína, Brazília, Paraguay és Uruguay) közötti kétoldalú megállapodás

A tárgyalások 4. fordulóját Brüsszelben tartották meg március 14-18 között, ez év májusában és július elején további megbeszélésekre kerül sor. A megbeszélések célja egy széleskörű, kiegyensúlyozott és ambiciózus Társulási Egyezmény kidolgozása.

3. Védelem az ültetéstől a konyháig (BAYER Hungaria Kft. Farády László)

A Bayer cég fejlesztői mindig intenzíven foglalkoztak a burgonya károsítói elleni készítmények kutatásával. 2011 évi termékpalettánk a jól bevált **Sencor 70 WG** gyomirtó szer mellett egy modern csávázó és sorkezelő készítményt (**Prestige**), négy kitűnő gombaölő szert (**Antracol, Infinito, Sereno, Melody Compact**) és egy kiváló, új hatásmódú rovarölő szert (Calypso) tartalmaz.

Hogy a gazda nyugodt legyen használja a **Prestige** kombinált rovar- és gombaölő gumócsávázószert készítményt ültetőgödör kezelésre. Hatóanyagainak (imidakloprid és pencikuron) köszönhetően egyedülálló és hatékony megoldást nyújt az étkezési és vetőgumó

termesztésben jelentkező rovarkártevők és talajban támadó betegségek elleni védelemben. Rovarölő komponense a gyökereken és a szállítónyalábokon át a föld feletti részekbe is eljut, így kifejlődő növény „belülről” védetté válik a levéltetvek és a burgonyabogár ellen. Gombaölő komponense a korai kórokozók ellen nyújt védelmet. A Prestige dózisa: korai felszedésű étkezési burgonyában 1,75 liter/ha (60 ml/100 kg vetőgumó), őszi felszedésű étkezési és vetőburgonyában 2,5 liter/ha (90 ml/100 kg vetőgumó). A készítményt csak ültetéssel egy menetben javasoljuk kijuttatni, az ültetőgépre szerelt speciális kijuttató berendezés segítségével 50-80 l/ha vízzel a vetőgumó felületére és az ültetőgép által megnyitott barázda aljára, kb. 10-15 cm széles sávban.

Hogy a kapa a kamrában pihenjen a gyomok ellen használja a **Sencor 70 WG**-t. Nagy hatékonyságú, széles spektrumú szelektív gyomirtó szer burgonyában és sok más kultúrában. Kitűnő hatású a legtöbb kétszikű és számos egyszikű gyomnövény ellen. A burgonya kelése előtt és után egyaránt alkalmazható, ami lehetővé teszi az optimális időzítést és adagolást. Kelés előtti gyomirtásnál laza és középkötött talajokon 0,8 kg/ha, erősen kötött talajokon 1,2 kg/ha dózisban kell kijuttatni 250-300 l/ha vízzel. A kezelés optimális ideje a szekunder bakhátak kialakítását követően van. Alkalmazható önmagában, vagy engedélyezett egyszikűirtókkal kombinálva. A kelés utáni kezelést a burgonya 5-10 cm-es fejlettségénél kell elvégezni 0,5-0,75 kg/ha dózisban, önmagában vagy csökkentett dózisban más engedélyezett készítménnyel kombinációban. Szükség esetén speciális egyszikű irtóval egy menetben is kijuttatható.

Hogy ne a krumplibogár lakjon jól permetezzünk **Calypso**-val, ami a rágó és a szívó kártevők ellen egyaránt hatékony. Tökéletes megoldás a rovarkártevők ellen. Segítségével a burgonyabogár és a levéltetvek ellen egy készítménnyel és nagy hatékonysággal védekezhetünk. A Calypso hosszú hatástartama tartós védelmet nyújt az új betelepülések ellen, ezért a rovarölő szeres kezelések száma csökkenthető. A Calypso-val a védekezés gazdaságosabb: a tenyészidőre vonatkoztatva jelentős költségmegtakarítás érhető el. Burgonyabogár és levéltetvek ellen 0,1 l/ha dózisban 300-500 l/ha permetlével alkalmazható. Burgonyabogár ellen a tömeges lárvakelés időszakában, levéltetvek ellen az első telepek megjelenésekor szükséges a kezelést elvégezni. A készítmény a méhekre nem jelölésköteles, virágzó kultúrában, a nappali órákban is alkalmazható.

Hogy az eső örömet és ne bajt hozzon használja ki a burgonya betegségei ellen a Bayer négy kiváló gombaölő szerének, az **Antracol**-nak, a **Sereno**-nak, a **Melody Compact**-nak és az **Infinito**-nak a tudását!

Az **Antracol** kontakt hatású "régi-új" készítmény megújult formában, mind a burgonyavész, mind az alternária elleni kiváló hatással. Felhasználása a védekezési program elején javasolt. Ideális megoldás az esetleges rezisztencia megelőzésére. Dózisa: 2-2,5 kg/ha. Több Antracol kezelés esetén közte más készítmény (pl. Sereno) alkalmazása javasolt.

A **Sereno** két hatóanyagú gombaölő szer, burgonyavész és alternária elleni hatékonysága egyaránt kiváló. A levelek és a gumók kiemelkedő védelme révén hozzájárul a magas termés és kiváló minőség eléréséhez. Elsősorban kontakt módon hat. A védekezést megelőző jelleggel kell megkezdeni, majd a járványhelyzet alakulásától függően, előrejelzésre alapozva, vagy programszerűen 7-10 naponként két-három alkalommal javasolt megismételni. A burgonyavész járványszerű fellépése esetén rövidebb permetezési forduló és nagyobb dózis alkalmazása indokolt. A Sereno dózisa 1,0-1,25 kg/ha, a lombozat nagyságától és a permetezőgép típusától függően 400-600 l/ha vízben.

A **Melody Compact** korszerű burgonyavész elleni készítmény. Felszívódó és kontakt hatóanyaga két eltérő hatásmód hordozója. Felszívódó hatóanyaga igen aktív a fitoftóra ellen, a réz ezt jól kiegészíti. Megelőző, gyógyító és terjedést blokkoló hatása van. Dózisa 1,5 kg/ha.

Az **Infinito**, a Bayer új fitoftóra elleni gombaölő szere új hatóanyagot és új hatásmódot hordoz. A fluopikolid hatóanyag egy teljesen új kémiai csoport képviselője, más

hatóanyagokkal nem mutat keresztrezisztenciát. A burgonyavész kórokozója a rezisztencia kialakulása szempontjából nagy kockázatú. Az Infinito beépített rezisztenciakezeléssel rendelkezik, mivel két különböző hatásmódot foglal magában. Felhasználása burgonyában: fitoftóra ellen szezononként maximum 4 kezelésre a sztóló megjelenéstől a levélsárgulás kezdetéig. Permetezési forduló a fertőzésveszély erősségétől és a dózistól függően 5-10 nap. Dózisa 1,2-1,6 l/ha 200-500 l/ha vízben. Az Infinito esőállósága mindössze 1 óra. Gombaölő hatása mellett kiváló termésmenvelő hatású.

A **Bayer technológiája** telitalálat a burgonya védelmében, hiszen valamennyi problémára kitűnő megoldást tud nyújtani. A készítményekkel kapcsolatban további információkért kérjük, keresse fel weboldalunkat a www.bayercropscience.hu címen, vagy munkaidőben hívja a *BAYinfo*-t a (80) 620 111 ingyenesen hívható számon.

4. Piaci árak

Piaci árak 2011. március-áprilisban a Nagyban Piac Zrt. közlése alapján

Fajták megnevezése	Minimális ár Ft/kg	Maximális ár Ft/kg
Március 21.		
Bellarosa	140.-	147.-
Aladin	133.-	147.-
Fabiola	140.-	147.-
Kondor	130.-	140.-
Laura	140.-	147.-
Agria	133.-	147.-
Cherry	160.-	200.-
Március 24.		
Fabiola	133.-	147.-
Kondor	133.-	140.-
Laura	140.-	147.-
Agria	133.-	147.-
Marabel	133.-	147.-
Cherry	160.-	200.-
Március 28.		
Fabiola	140.-	150.-
Kondor	130.-	140.-
Laura	140.-	150.-
Agria	130.-	140.-
Marabel	130.-	150.-
Cherry	160.-	200.-
Március 31.		
Fabiola	140.-	150.-
Kondor	130.-	147.-
Laura	140.-	150.-
Agria	133.-	140.-
Marabel	133.-	150.-
Cherry	160.-	200.-
Április 4.		
Desireé	133.-	140.-
Fabiola	133.-	140.-
Kondor	133.-	140.-
Laura	133.-	147.-
Agria	133.-	150.-
Marabel	133.-	150.-
Cherry	140.-	200.-

Április 7.		
Desireé	130.-	140.-
Fabiola	140.-	147.-
Kondor	133.-	140.-
Laura	133.-	147.-
Agria	133.-	147.-
Marabel	133.-	150.-
Cherry	140.-	200.-
Április 11.		
Desireé	120.-	133.-
Fabiola	133.-	147.-
Kondor	120.-	140.-
Laura	133.-	147.-
Agria	130.-	140.-
Marabel	140.-	150.-
Cherry	140.-	200.-

Terméktanácsi közlemények

Ebben az évben a hírlevél helyett - vagy mellett - kiadunk egy olyan tájékoztató anyagot, amelyben aktuális, hasznos tanácsokat találhatnak a Tisztelt Burgonyatermelők és az érdeklődők. Ezeket az anyagokat havonta a honlapunkon (www.obtt.hu) a hírlevél címszó alatt is megtalálhatják, de kiadvány formájában folyamatosan lapozgathatják is. Ha ezzel kapcsolatban véleményük, javaslatuk lenne, kérem keressenek bennünket az obtt@t-online.hu címen. Várjuk észrevételeiket.

Az EU elnökségét 2011-ben Magyarország látja el. Nagyon fontos, hogy minden ágazat, így a burgonya ágazat is megfelelően felkészüljön erre. Szükséges és elengedhetetlen, hogy a terméktanács tagjait segítsük termékeik piacra jutásában és egyúttal szeretnénk a vásárlók figyelmét felhívni arra, hogy nem minden csomagban található magyar földben termett burgonya. Keressék az emblémát és minden burgonyás ételhez magyar burgonyát használjanak. A terméktanács tagjai magyar földben termett burgonyával biztosítani tudják a lakosság ellátását 2011-ben is, ezért figyeljék az emblémát!!

2011